

Tips voor gelukkige, natuurrijke heggen (2)

In de vorige nieuwsbrief (nr. 29, september 2025) gaven we 7 tips voor natuurrijke heggen die gingen over samenstelling, structuur, verbinding. In deze aflevering 7 tips die betrekking hebben op de aanplant.

1 Wees zuinig op het plantgoed

Het plantgoed, inheems en gecertificeerd autochtoon, is bijzonder. Het is schaars en van fantastische kwaliteit. We moeten er zuinig mee omgaan zodat niets verloren gaat en de boom of struik een goede start kan maken. De wortels zijn het gevoeligste deel en kunnen snel uitdrogen. Dan is het einde verhaal voor de plant. Houd bij ontvangst, vervoer, tijdelijke opslag en ook bij het planten de planten onder zeil, in een zak, in de schuur ed zodat ze niet blootgesteld kunnen worden aan wind, vorst en zon. Kun je niet binnen enkele dagen planten, kuil het plantgoed dan op in een hoop zand, of graaf een geul, leg de bossen en schuin in en bedek de wortels met ruim grond. Trap deze aan (zie foto's).

Opkuilen van plantgoed. Foto Lex Roeleveld.

2 Groot is niet beter

We krijgen nog wel eens de vraag om zo groot mogelijk plantgoed, zelden of het plantgoed goed be worteld is. Het plantgoed is allemaal tweejarig. De lengte is afhankelijk van de soort en de afgelopen groeiseizoenen. Het allerbelangrijkste is dat de planten goed ontwikkelde wortels hebben. De lengte doet er veel minder toe. Een goede wortelmassa zorgt ervoor dat de planten zich goed kunnen ontwik kelen. Onze kwekers hebben de afgelopen 13 jaar altijd het meest fantastische plantgoed met prachti ge wortelmassa's weten te leveren.

3 Wortels of stam inkorten

Moet ik de wortels inkorten of de struikjes na het planten inkorten? Wat betreft de wortels raden we aan dit niet te doen. Het kan voor sommige wilde bossen nodig zijn als er een plantmachine aan te pas komt, maar anders, niet doen. De plant heeft al genoeg stress van het rooien en elders weer geplant worden. Het inkorten van de struiken met een derde of soms de helft leidt tot bossiger struiken. Beperk het dan wel tot de struikvormers zoals rode kornoelje of meidoorn en kort niet boomvormers in. Wij doen het eigenlijk nooit. De voorstanders vinden dat het ingekorte plantgoed in het voorjaar krachtiger uitloopt doordat het minder blad produceert. Beide visies hebben hun aanhangers. Het allerbelangrij kste is belangrijkste is het plantgoed vroeg te planten We proberen al het plantgoed voor de Kerstdagen te leveren zodat het spul vroeg de grond in kan.

4 Gemengd of in groepjes

In heggen is soms te zien dat er groepjes van een soort bij elkaar staan. 10 meidoorns, 5 rode kornoel jes, 3 rozen enz. Het idee erachter is dat een soort niet door een andere overvleugeld wordt. Het wordt vooral toegepast in de bosbouw maar in heggen leidt het naar ons idee tot een lelijk beeld. Niet nodig, plant de soorten lekker door elkaar. Zorg wel voor een gewenste soortensamenstelling met een of meer hoofdsoorten en andere soorten in kleinere percentages.

5 Hoeveel planten per meter

Als het over heggen gaat raden we 4 planten per strekkende meter aan, verspringend geplant in twee rijen. Binnen elke rij dus om de 50 cm. Met 20-30 cm tussen de rijen. Vier is meer dan genoeg. Drie zou ook kunnen. Vijf is erg veel. Ze zitten elkaar maar in de weg en eigenlijke zonde van het plantgoed. Voor bosjes geldt de vuistregel 1 struik of boom per 1-1,5 m².

6 Planten, voorbereiding

Goede grondbewerking (frezen, spitten) is belangrijk. Frees diep genoeg (30-40 cm). Losse grond zorgt ervoor dat de wortels zich goed kunnen ontwikkelen. Bewerkt de grond niet veel breder dan nodig voor het planten. Een te brede strook verstoorde grond is een ideaal zaadbed voor allerlei ongewenste krui den ('onkruiden'). Het zaaien van witte klaver in de bewerkte strook na het planten is een goede manier om de 'onkruiden' te onderdrukken. De klaver, stikstofbinder, verrijkt bovendien de bodem.

7 Planten met schep of grondboor

Er gaat niets boven met een schep een goed gat maken, de wortels erin laten zakken, grond eventueel met compost gemengd terug scheppen, beetje schudden zodat de grond goed om de wortels valt de grond met de voet aanduwen. De lichte, gelige verkleuring op het stammetje net bedekt met grond. Maar de motor- en elektrische grondboor zijn in opkomst. Nooit voor geweest vooral niet op klei- en leemgrond vanwege het dichtsmeren (verslempen) van het boorgat, maar het blijkt te werken. Net zo goed als een ruim gat graven, we durven het niet te zeggen. Zorg er wel voor dat de boor minimaal een diameter van 20 cm (en liefst meer) heeft want het is de wortels moeten niet opgepropt met te weinig aarde omringd in een smal gat zitten.

Zie voor uitgebreide informatie over soorten, aanleg, beheer en onderhoud: *Rijk heggenlandschap*, een uitgave van Heg & Landschap (zie op onze website [hier](#)).